



# **Німеччина в 1871 – 1900 роках**

- Познайомитися з економічним та політичним розвитком Німеччини в II половині XIX століття;
- Вчитися аналізувати і узагальнювати історичний матеріал, причинно – наслідкові зв'язки;
- Розуміти необхідність взаєморозуміння між народами, недопущення зазіхань на світове панування

**Завдання уроку**

- Утворення Німецької імперії. Конституція 1871р.
- Особливості економічного розвитку.
- Особливості політичного життя країни.
- Внутрішня політика О.фон Бісмарка.
- Зовнішня політика О. фон Бісмарка.
- Перехід Німеччини до «світової політики»

**План**

- Опорні поняття:
- Конституційна монархія;
- Соціал – демократія;
- Культуркампф;
- Наступ на соціалістів;
- Світова політика.

- Опорні дати:
- 18.01.1871р. – проголошення Німецької імперії;
- 16.04.1871р. – прийняття Конституції Німецької імперії;
- 1873р – створення «Союзу трьох імператорів»;
- 1882р. – створення Троїстого союзу.

Опорні поняття і дати

- « Я завжди радів, якщо мені вдавалося яким би то не було шляхом хоча б на три кроки наблизитися до об'єднання Німеччини». Які засоби використовував О.Бісмарк для об'єднання Німеччини?
- Яким шляхом відбулося об'єднання Німеччини?
- В результаті яких подій відбулося остаточне об'єднання Німеччини?

**Актуалізація опорних знань**

# ФРАНКО-НІМЕЦЬКА ВІЙНА 1870 – 1871 рр.

Масштаб 1 : 10 000 000



Проголошення Німецької імперії (Версаль, 1871 р.)



- Кордони держав напередодні війни
- Дії німецьких військ проти Франції
- Місця та роки битв
- Облога міст німецькими військами
- Капітуляція французької армії 2 вересня 1870 р.
- Межі території Франції, окупованої німецькими військами (1870–1873 рр.)
- Революція в Парижі 4 вересня 1870 р. Проголошення Третьої республіки
- Ельзас і Лотарингія, відібрані у Франції внаслідок війни
- Кордони Німецької імперії, проголошеної 18 січня 1871 р.
- Південнонімецькі держави, що ввійшли до складу Німецької імперії



- Яка подія зображена на картині?
- Коли відбулося проголошення Німецької імперії?
- Що являла собою Німецька імперія за формою державного устрою?
- Яка провідна країна світу також була федерацією?



Створення Німецької імперії

Девіз

Gott mit uns

(німецька: "З нами Бог")

16 квітня 1871р. –  
прийняття Конституції  
Німецької імперії.

ІМПЕРАТОР  
( тільки король  
Пруссії)

РЕЙХСКАНЦЛЕР  
( державний канцлер із  
Пруссії)

ПАРЛАМЕНТ  
( вищий  
представницький орган )

Бундесрат  
( союзна рада )

Рейхстаг  
( державні збори,  
400 чол)

Вищі органи Німецької імперії за Конституцією 1871р.



Орган влади	Повноваження
Імператор	Право законодавчої ініціативи; призначав рейхсканцлера; скликав і розпускав парламент; вирішував питання війни і миру, командував збройними силами країни
Рейхсканцлер	Вирішував найважливіші питання внутрішньої і зовнішньої політики; голова Бундесрату
Бундесрат	Складався з представників урядів усіх німецьких земель; Затверджував закони, вирішував питання оборони країни, зовнішньої політики, цивільного законодавства
Рейхстаг Визначте форму державного правління Німеччини за Конституцією 1871 року?	депутати обиралися на 5 років; законодавча ініціатива, обговорення законопроектів, затвердження бюджету

Мілітаризація  
економіки

Обмеженість  
природних ресурсів

Державне втручання  
в економіку і  
контроль над  
бізнесом

НЕГАТИВНІ

Фактори, які впливали на економічний розвиток Німеччини в 1817 –  
1900pp

ПОЗИТИВНІ

Об'єднання  
Німеччини, єдиний  
внутрішній ринок

5 млрд.  
контрибуції

Підтримка держави  
в розвитку  
промисловості

Кваліфікована,  
дисциплінована  
робоча сила

Використання  
досягнень НТР

- Розвиток важкої промисловості за підтримки держави ( замовлення, субсидії, пільги );
- Промисловість розвивалася на новітній основі з використанням досягнень НТР;
- Висока ступінь концентрації виробництва ( 600 монополій, серед них - концерн «Круппа», компанія «Сіменс – Шуккерт», Рейн – Вестфальський кам»яновугільний синдикат;
- Висока ступінь концентрації капіталів ( 8 банків контролювали 85% капіталів країни);
- Швидкі темпи розвитку промисловості в Рейнській області, Рурі, Берліні, Сілезії;
- Поступове перетворення поміщицького господарства в капіталістичне товарне.

## Особливості економічного розвитку

Період бурхливого економічного піднесення Німеччини в 70-х роках XIX століття дістав назву «ГРЮНДЕРСТВО» ( від нім. – засновувати).



Період бурхливого економічного піднесення Німеччини в 70-х роках XIX століття дістав назву «ГРЮНДЕРСТВО» ( від нім. – засновувати).

- ❖ Велика роль канцлера Німеччини О. фон Бісмарка та його ліберальні методи управління країною в 1871 – 1878рр. («ліберальна ера»).
- ❖ Всі великі політичні партії були представлені в рейхстазі:
  - Консервативна партія;
  - Національно – ліберальна;
  - Партія прогресистів;
  - Партія Центру;
  - Соціал – демократична партія Німеччини.
- ❖ Розвиток робітничих організацій

**Особливості політичного життя країни.**



Опрацювати пп. 4.1 – 4.4 §16 і основний зміст кожного напрямку внутрішньої політики О. фон Бісмарка

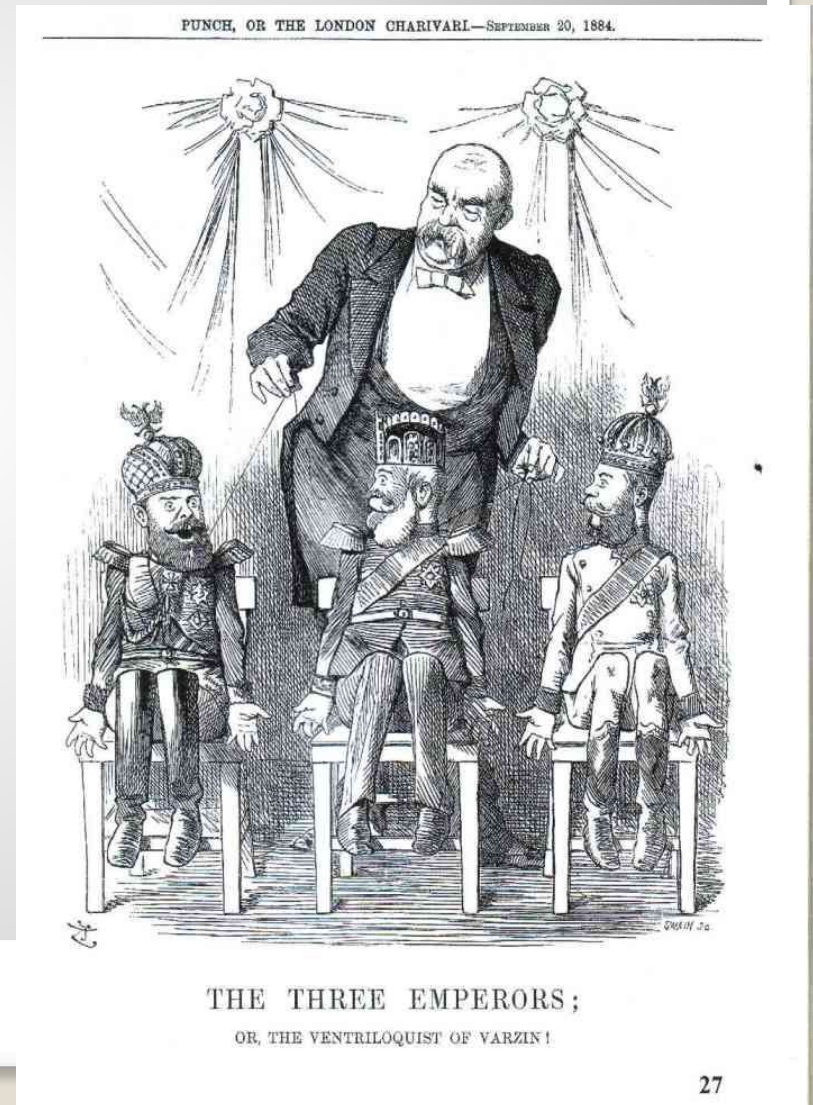
- ▣ "Проте ми, в усякому разі, додержуємось тієї думки, що Німеччину від самого початку не слід виключати зі змагання інших народів за панування над країнами, які мають багаті перспективи. Ті часи, коли німець одному зі своїх сусідів поступався землею, іншому - морем, а собі залишав небо, де панує чиста теорія, - ці часи минули. Ми вважаємо одним із найголовніших наших завдань заохочення і розвиток інтересів нашого пароплавства, нашої торгівлі та нашої промисловості саме в Східній Азії...
- ▣ Однак ми не могли б пристати на те, аби в Китаї зміцніла думка, що стосовно нас дозволено те, чого не дозволяється щодо інших. Ми повинні вимагати, щоби німецький місіонер, німецький підприємець, німецькі товари, німецький прапор і німецький корабель були в Китаї так само шановані, як і ті, що належать іншим державам. Нарешті, ми готові рахуватися з інтересами інших великих держав у Східній Азії, будучи твердо переконані, що і наші власні інтереси так само знайдуть до себе належну увагу. Одним словом: ми не хочемо нікого відсувати в тінь, але й для себе вимагаємо місця під сонцем...«
- ▣ З промови міністра закордонних справ князя Бюлова в рейхстазі 6 грудня 1897 р.
  
- ▣ Поміркуйте:'
- ▣ 1. У чому полягала агресивність намірів Німеччини ?
- ▣ 2. Як ви розумієте слова "вимагаємо місця під сонцем"?

## Зовнішня політика Німеччини

□ Створення союзу трьох імператорів.

□ Погіршення відносин з Росією та Великою Британією

**Зовнішня політика Бісмарка.**







Вільгельм II  
Гогенцоллерн

- Основні цілі «світової політики» Німеччини:
  - Претензії на панування в Європі;
  - Прагнення зміцнити свої позиції на Близькому, Середньому та Далекому Сході;
  - Прагнення до переділу сфер впливу в Африці, Азії, Океанії.

меччини до «світової

# Колонії німеччини

- У Африці: - Того, Камерун, Німецька Східна Африка і Німецька Південно-Західна Африка.
- В Азії - порт Циндао (Кайтчоу) на півострові Шаньдун, захоплений в 1897 році, а потім "оренований" у китайського уряду на 99 років.
- В Океанії - Нова Гвінея, Мікронезія (Науру, Палау, Маршаллові, Каролінські, Маріанські острови), Західне Самоа.

Країни	1875 р.		1900 р.		1914 р.	
	Площа (млн кв. км)	Населення (млн осіб)	Площа (млн кв. км)	Населення (млн осіб)	Площа (млн кв. км)	Населення (млн осіб)
Велика Британія	22,5	250	32,7	370	32,7	350
Франція	1,0	6	11,0	50	11,0	54
Німеччина	-	-	2,6	12	2,9	13
США	1,5	0,05	1,9	9	1,9	10
Японія	-	-	0,03	2,8	0,3	19,2



Карикатура на світові зазіхання Вільгельма II

- Троїстий союз — військово-політичний блок Німеччини, Австро-Угорщини та Італії, який склався в 1879-1882 і був спрямований проти Франції і Росії.
- Започаткував утворення Т.С. Австро-Німецький договір від 7.10.1879, який передбачав спільні дії обох країн у випадку нападу Росії на одну із них. Цей двосторонній союз 20.5.1882 був доповнений договором між Німеччиною, Австро-Угорщиною та Іта



У  
п  
со

військово -  
союзу - Т

Карикатура Тире-Боне. Троїстий союз.

- Які чинники сприяли економічному піднесенню Німеччини?
- Визначте особливості політичного розвитку Німеччини?
- В чому полягала суть «світової політики» Німеччини наприкінці XIX століття

**Закріплення**